

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő Rudayénszky Gyula.	Kiadó laptulajdonos: Cászló József.	Egyesületi ár 4 fillér. Helyettesítő és kiadóhivatal: Debrecen, Szapó-u. 9. — Telefon
Éves: Negyedévre	3 korona.			
Három évre:	12 "			
Öt évre:	20 "			

Szent István hagyatéka.

— aug. 19.

Ezer éves történelmi multunk borongós ködén át visszaszáll ma lelkünk államiságunk bölcsőjéhez. Ott látja a szent aggastyánt, ki korát évszázadokkal megelőzve rakja le állami életünk szilárd alapjait.

Sas szemével messze betekint a jövőbe és látja azokat az államalkotó elveket melyek egy nomád életű népet konszolidálhatnak, nagygyá és hatalmassá tehetnek.

Ez elveinek megfelelő intézményekkel tartalmat ad, s azután küzd érte olyan fáradhatlan lelkesedéssel, hogy ezt látva nem tudjuk, lángelméjének szervező erejét csodáljuk-e jobban a középkori Bismarcknak, vagy apostoli buzgóságát.

Eszméit idők folytán magukévá tették kontinensünk népei és fejedelmei. Azok árán nagy és erős kulturállamokká lesznek. Erdemes hát, hogy emlékének évforduló tünnepen megemlékezzünk e hagyatékáról.

*

Első királyunk erős meggyőződése, hogy állam nem alakulhat és nem állhat fenn vallás nélkül. Mert a mint a természet nagy birodalmának a nedvesség, kő és világosság, úgy az államoknak életető eleme az isteni félelme. Ez szerez hatályt a törvényeknek, biztoait tekintélyt, szentesít tulajdont és békét.

Eleink szilaj természete és bravuros kalandjai győzték meg erről.

E tudattal készítette hozzá be a keresztényvallást és ritka tapintattal, lankadást nem tűrő igyekezettel iparkodik azt megszilárdítani.

Azóta sokszor szakított e kormányzó elvvel a világ, de mindannyiszor kénytelen volt újra visszatérni hozzá. A történelem mindekor Sz. Istvánnak adott igazat.

Beigazolta azt a középkorinak esufolt elvet, hogy a nemzeti hatalom és erő legfőbb forrása a mentől intenzivebb és egységesebb vallási meggyőződés. Csak nézzünk szét, s mit látunk? Magyar hazánk mikor volt legnagyobb, mikor mosta bárom tenger a magyar határt? Az Anjuk és Hunyadiak alatt. tehát akkor midőn a legmagasabb fokon állott valóságunk hőmérője Németország és Oroszország ebben látják ma is nagyhatalmi állásuk egyik kulcsát. A mindenkori orosz cár a minden oroszok legfőbb papja és a németek fiatal császára minden alkalmat megragad, hogy népét isteni félelemre oktassa. Hát a francia nimbus nem azóta hanyatlik-e, mióta irtó háborút visel a vallás összes intézményei ellen?

Erdemes e elöl gondolkozni ma midőn minden igyekezettel azon vagyunk, hogy vallási nihilizmus mellett rendezzük be állami életünket. Erdemes fontolóra venni, hogy vallási alapon értük meg ezeréves multunkat, s a legnagyobb esztelenység lenne e kipróbált biztos alapról neki ugrani a bizonytalan sötétségnek.

*

Szt. István másik nagy hagyatéka; szívós fajszeretete mellett is tapintatos nemzetiségi politikája,

Mikor államalkotásunk nagy munkáját megkezdette, különböző népelemekkel állott szemben. A honfoglaló magyarok mellett itt voltak a visszamaradt szlávok, németek, besenyők és a többiek. Utóbbiak együttvéve bizonyára még többen, mint az uralkodó magyarfaj, kiknek törzsszámát ez idő szerint félmillióra teszik. Nemzetiségi érzékenységük is jól fel volt még csigázva a honfoglalás óta.

Szt. István államférfiúi bölcsesége ennek dacára megtalálja a helyes utat, mely a különböző népelemei egybeolvadására vezet. Nem tesz különbséget közöttük. Egyforma jogokat ad nekik, egyformán pártfogásába veszi őket. Nagyon helyesen. A különbség csak erősebbé tette volna a válaszfalat közöttük. A következmények igazolták, hogy ez a csendes beolvasztás egyedül helyes politikája!

Emellett vigyáz, hogy nemzeti önállóságunkat valahogyan fel ne őrítse. Ezért nem kér támogatást a német császártól, sem az akkor még hatalmas Bizántól. Fél, hogy a szövetség ára önállóságunk lesz. Ezt nem akarja, nem akar kübértartományyá lenni. Rómához is csak abban a tudatban fordul, hogy ez, mint világegyház, kárpoztól nem kér politikai fenhatóságot, beéri a lelkivel.

Be kár hogy első szent királyunk e tapintatos nemzetiségi politikájától annyiszor elpártolunk történelmi multunk folyamán. Belekapaszkodtunk fűbe-fába, osztrákba, törökbe, csak egyedül a magunk erejébe nem bízunk. A nemzeti erő és önérték fejlesztése soha nem volt kenyerünk. Nezetiségeinket a helyett, hogy magunkhoz édesítettük volna, elidegenítettük magunktól. Nemcsoda. Csak ily eredménye lehet egy oly politikának, mely nem magyar. Egy oly politikának, a mely még a magyar névtől és jellegtől is megfosztja azokat, akik nem a honfoglaló Arpáddal jöttek a Hunniába. Nincsis ma nagyobb ellenségünk széles e világon mint a velünk együtt élő nemzetiségek.

Az első szent királyunktól reánk maradt örökség — mint láthatjuk —

Mihalovits J. gyógyszertárában a „Kigyóhoz“ Debrecen, főtér, a városházzal szemben

ajánlja Harmat areporát (pouder), mely készítmény üde szint kölesön az arenak s nem rontja az arebört. Kitűnő illatú, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetkedik bármilyen are- vagy Rizsporrval. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arebört üdévé, széppé teszi s megóvja a megráncosodástól. (Kapható színben: fehér, rózsza, crém színben) mintadoboz Harmat pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá a következő areporait: Berlini Felpouder (3 féle színben) kisdoboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. 1 kor. 60 fillér. Velupouder (3 féle színben) kisdoboz fill., nagy doboz 4 kor.

veszendőben van. Köröskörül boros a látóhatár. Az ezeréves tölgy gyökerét férges rágják.

Milyen ok, hogy a mai nemzeti ünnepen, mint a francia nehéz óráiban, orléanisztüzhöz, a német sz. Boruzácához esengjünk dicső elődeink mélabus imáján:

Ah hol vagy magyarok tündöklő csillaga,
Ki voltál valaha nemzetünk istápa.
Hol vagy István király,
Téged magyar kíván,
Gyászos öltözetben
Te előtted sirván. (c . . .)

augusztus 19.

— **Az új véderőtörvény.** A napokban a bécsi „Zeit” nyomán az a hír terjedt el, hogy az új véderőtörvényjavaslat fölött decemberben tanácskoznak a kormányok. Arról értesülünk már szeptemberben megtörténik. Nyiri Sándor honvédelmi miniszter a napokban két napig Bécsben járván, a közös kormánynál ezt, a szeptemberben tartandó tanácskozást készítette elő. Az ujonelészám fölemelésének tervéhez mindenképpen ragaszkodik a hadvezetőség.

— **Az olasz kereskedelmi szerződés.** Mint jelentik, az olasz kereskedelmi szerződés dolgának eldöntését érvényesültek. Lützov gróf római nagykövetségéről azt jelentik, hogy sikerült meggyőznie a kormányokat az olasz szerződés szükségességéről. Kétségtelen tehát, hogy valami tekintetben mégis kap engedményt. Olaszország. Bécsi lapok össze-vissza találgatják, hogy micsoda kedvezményt ajánljának majd föl a holnap Vallombrosán újból meginduló tanácskozással megbizottaink az olaszoknak. E híreket nem annyira a jólérsültség, mint inkább a változatosság jellemzi. Az elmentmondó hírek mégis találkoznak egyben t. i. a kontigens eszméjében. Ezzel rint bizonyos állandó, vagy évenként fogyó mennyiségű olasz bornak a szerződés tartama alatt mégis adnak valami kedvezményt.

A költő.

Kemény Barnabás végigjárta a vasúti kocsit második osztályú fülkét, míg végre egy üresre talált. A barbárt nem érdekelték a szép hölgyek, akik a szomszédban csevegtek, hanem kényelmesen végig dőlt a pamlagon, mintha életének legfőbb törekvése volna Morfeusz karjai között heverészni.

De, ember tervez, Isten végez. Alig hunyta be szemét, mikor halk, meglehetősen szerény lépteket hallott, majd az ajtó csendesen félretolódott és valaki bejött. Dühösen tekintett a belépő szent-ségtörőre, de az úgy látszik nem volt gondolatolvasó s így nem pályázhatott a pokolba, amint Barnabás kívánta.

Ellenkezéleg, kényelmesen feltette táskáját a hálóba, leült Keménnyel szemben és zsebéből valami lapocskát vett elő. Érdekes egyéniség volt, azá tette legalább a holló fekete sörény, amely csaknem válláig ért. Bajuszát borotválva, helyéről tüskék meredeztek elő.

A lapocskában egyet-kettőt lapozot, azután udvarias mosolylyal megszólalt.

Megengedi uraságod? és kínálta az ujságot.

Az őszi munka előkészítése.

aug. 20.

A törvényhozás nyári munkája a főrendiház ülésével formailag is befejezést nyert. Ezuttal szokatlanul későn, Szent István napján kezdődik meg ilyenképen az országgyűlés nyári szünete.

A főrendiház utolsó ülése még nyújtott egy és már érdekes mozzanatot. — Tisza István gróf bizonyára nem tartozik a hiu emberek sorába. De mégis bizonyos jóleső érzést keltett, hogy ébresszen benne, hogy tegnap a főrendiház termében kormányelnöksége legelső fejezetének zárultával felállott Széchenyi Imre gróf, az a Széchenyi Imre gróf, a kiről nyílt titok, hogy a neki felajánlott földmívelési tárcát vállalni nem akarta, mert a Tisza-kormányt életképesnek nem tartotta, az meghajtotta zászlóját a kormányelnök előtt, a ki férfinak mutatkozott, bár ösvénye éppen nem volt rózsás, mert az osbrtukció, a vasuti sztrájk és a szárazság okozta takarmányhiány ugyancsak próbára tették erejét. Majd felállott az ifju konzervatív Ambrózy báró és erősen tiltakozott az ellen, hogy a Tisza gróf pártjához tartoznék, szintén elismerő szavakkal méltatta a kormányelnök tevékenységét.

Aztán ennek az ülésnek itt vége lett. A miniszteri irodákban, de a kormányelnök dolgozószobájában is javában foly az őszi campagne előkészítése.

Az olasz szerződés már a jövő hó elejére tervezetében előreláthatólag meg lesz állapítva. Kedden a külügyminiszteriumban, a ballplatzon megállapították az alkudozók új utasításait. Az urak már tegnap Vallombrosába utaztak és

Hiába szabadkozott a magányában megzavart uras, át kellett vennie a lapot amelynek címe Kakucsfalvi Hirharang volt.

— Különösen ajánlom a verseit! jegyezte meg, nyájasan az ismeretlen.

Kemény, mit tehetett mást, hozzáfogott a kérdéses lyrai ömlengés olvasásához, amelynek címe „Kikeleti hóvirág” szerzője Lantos Armánd volt. Kezdődött pedig ilyen formán:

„A mikor a kikeleti hóvirág virit
Szívemben szerelemnek bimbója nyílik.

Valósággal a szörnyversek közt is, szörnyeteg volt, a milyenért a barbár középkor mágjára ítelt volna minden ember fiát.

— Nos, mit szól hozzá?, szölt a hosszuhaju ifju aztán be nem várva a feleletet, folytatta önérzettől áthatott hangon.

— En irtam, én vagyok Lantos Armánd, de csak irói álneven valósággal Havlicsek Benjámín vagyok.

— Csinos kis vers, mondta Kemény dühében fogait szivva, amiért ilyen nagy-szerű munkát el kellett olvasnia.

— Oh, kérem van nállam még több . . .

ma tán elő is terjesztik már az új indítványt, a melyet előrelát hatólag egy és másodrendű módosítással most már az olaszok el fognak fogadni. A magyar közvélemény mód felett kíváncsi a borkérdés megoldására és az előjelekből ítélve most már hamar kielégül jogos kíváncsisága.

Közvetlenül az olasz szerződés tervezetének tető alá hozatala után megkezdődik a német szerződés tervezetének tető alá hozatala megkezdődik német szerződésnek második olvasása. Alkudozóink Németországba fognak utazni, a hova tegnap már Szögyény-Msrich nagykövete visszaérkezett, a hol a nyarat töltötte.

Ilyképen egyre nő azoknak a szerződési tervezeteknek a száma, a melyek egész Európában alkotmányos elintézésre várnak.

Ebből pedig az következik, hogy rövid idő múlva meg kell kezdenie az új szerződések életbeléptetésének. Uj, fontos gazdasági óra fog evvel kezdődni, mely elé talán egy ország sem tekint annyi agodalommal, mint a monarchia, mert a szerződésnek életbeléptetésre, főként azok tartama, parancsoló szükségét teszi a vámterületi közösségnek 1907-entul való rendezését, ez pedig a kiegyezés parlamenti elintézését.

Igy hát akar akarjuk, akar nem, őszszel kopogtatnak a törvényhozás kapuján a gazdasági kérdések. Elképzelhető, hogy az elintézés mikéntje gondot ad a kormányelnöknek.

Ez elintézés esélyeivel foglalkozni azonban ma még korai volna, mert a magyar kormányelnök ez ideig nem taglalta ezt a kérdést részleteiben Körber miniszterelnökkel. Ez a fontos azonban soká nem késhet.

Kemény rémulően ugrott fel, félt, hogy a vonatrot egyenesen idegyógyintézetbe kell kerülnie, ha még egy Lantos Armánd féle verset elolvas.

— Kérem, kérem . . . Ne fáradjon, hagyja csak Lantos Benjámín akarom mondani, Havlicsek Armánd vagy . . . nem tudom micsoda ur. Legkevésbé sem vagyok hangolva lyrai költemények olvasásához . . . mondom ne fáradjon.

Könyörgött Kemény Barnabás, míg homlokán hideg veritékcsöppek gyöngyöztek a halálos rémuléttől.

A költő megkönyörült, de ha verseiben nem is, legalább társalgásával iparkodott mutatni uti társát.

— Lám, uraságod elismeri, hogy csinos verseket írok. De a világ oly irigy oly cudar, hogy ki sem lehet mondani. Még a költői pályán is csak olyanok érvényesülhetnek manapság, akiknek protekciójuk van. Másképp volt ez Petőfi idejében. Ő még érhetett el hatást, már én mindenü visszautasításra találtam.

Próbálkoztam mindenütt, minden lapnál és a szerkesztők versenyezve dobták a papirkosárba az én költeményeimet. Az én költeményeim! Lantos Armánd költeményeit! Hát még az üze-

ORSZÁGGYŰLES.

A képviselőház Ulése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 19.

Formális ülésre gyűlt ma délben össze a t. Ház, már tudniillik az a néhány képviselő, a ki véletlenül a fővárosban maradt. De annál népesebb a karsat, a melyet a Szent-István napjára felrándult vidékiek leptek el.

Az ülésen Feilitzsh Artur báró elnökölt. A kormányt Plósz Sándor képviselte.

Elnök bejelenti, hogy a főrendiház szoktat a javaslatokat, a melyeket tegnapelőtti ülésén elfogadott, a képviselőháznak küldötte át.

A Ház az üzenetet tudomásul vette, a mai ülés jegyzőkönyvét nyomban hitelesítette és ezzel az ülés véget ért.

Nemzetközi tűzoltó

kongresszus.

Második nsp.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 19.

A nemzetközi tűzvédelmi kongresszus ma tartotta második tanácskozó ülését a váci-utcai új városnéző közgyűlési termében. Az utca ismét nagy közönség nézte az egyenruhás tűzoltók felvonulását.

A közgyűlési teremben az elnöki emelvényen Széchényi Viktor gróf, a magyar országos tűzoltószövetség elnöke Westphalen német, Cazier francia, Sachs angol és de Marie luxemburgi küldöttek, mint a nemzetközi szövetség alelnökei foglaltak helyet.

Az ülést De Maria alelnök, vezértitkár pont kilenc órákor nyitotta meg és vezette a tanácskozásokat is, melyeket nyomban a megnyitás után megkezdtek. Az első felolvasó Herzog hamburgi tűzfelügyelő volt, aki a gépezetes tololétrakról tartott előadást. A legújabb szerkesztű létrákat apró mintákban be is mutatatta.

Ugyancsak a tololétrakról érteke-

zett Goldoni milánói főparancsnok, az orosz tűzoltó szövetség elnöke. E kérdéshez Westphalen hamburgi és Giersberg berlini főparancsnokok szölköttek hozzá. Herzog értekezését tegnapi kiadásunkhoz mellékeltek a többi felolvasással együtt. A második felolvasást Ratincki (Schaerbeck) tartotta a tűzoltói motorkocsikról. A kérdéstről Bellanger és De Marie is értekeztek.

A harmadik előadás Scheppard (London) tartotta a tűzjelzőkről, melyeket még Cazier francia, Wellsch belga és Giersberg német küldöttek is behatóan tárgyaltak. A napirend után Westphalen hamburgi főparancsnok újra szóba hozta a modern színházak építési rendszerét és bemutatott egy új tervezetet. Giersberg német és Clark angol küldöttek hozzászólása után a tanácskozást befejezték.

Fél 12-kor az elnök berekesztette a kongresszust, mely holnap délelőtt fél 11-kor tartja záró ülését az új városnézőházban.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Értesítés. A debreceni református főiskola s különösképpen annak tápintézetére iránt érdeklődő közönség tájékoztatására most, az iskolai év kezdetének közeledtével ez uton is tudatjuk, hogy tápintézetünkben a folyó év tavaszán tartott egyházkerületi közgyűlés határozata értelmében ez ellátási díjak mérsékelten felemeltettek, tekintettel az élelmi szerek árának általános és rendkívüli módon való emelkedésére egyfelől, másfelől pedig a tápintézeti alapoknak épen ez okból való megáramadtására. Tápintézetünkben az ellátás a legszélesebb körű felügyelet alatt áll s házi kezelésben lévén nincs más célja, mint a növendékeknek a legegészségesebb, legtisztább és legkielégítőbb ellátása s e tekintetben bátran ki is állja a versenyt bármely hasonló célu hazai intézetünkkel.

A f. i. év elejétől kezdve a tápintézeti ellátási díjak a következők lesznek: 37 növendék teljesen ingyen kap ellátást, csupán a felszerelési járulékot fizeti (18 korona); 68 növendék évi 60 koronáért; 116 növendék évi 100 koronáért s végül 115 növendék évi 180 koronáért nyelhet az intézetben ellátást. Az

ellátás, mint eddig, állami ebédből és vacsorából fog állani; ebédre három fogás étel, vacsorára egy, mely mindig pesenye.

Debrecen, 1904. aug. 18.

Dr. Gulyás István

tápint. biz. elnök.

Beiratások a Svetitsintézet iskoláiba.

Szives tudomásul és tájékoztatásul közöljük az érdeklőt és érdeklődő t. c. szülőkkel, hogy a Svetitsintézet (Zárda) összes iskoláiba (elemi, polgári, tanítónképző és továbbképző) a beiratások f. évi szeptember hó f. 2. 3. napján — csütörtökön, pénteken, szombaton — mindig reggel 9—12 óráig az intézet nagytermében megfognak tartatni. Mindenféle, részben rosszakaratu híresztelésekkel szemben a leghatározottabban kijelentjük, hogy az egyetlen egy halálos kimenetelű tifuszeseten kívül az intézetben tifuszjárvány soha sem volt most sincs. Az egyetlen egy a zárdában július második felében történt haláleset után minden helyiségben közvetlen orvost vezetés és felügyelet alatt a legalaposabb fertőtlenítés keresztülvitetett, úgy hogy ezen messzemenő, körültekintő desinfectis után a legcsekélyebb aggodalomra semmi ok sincs, annál is inkább, mivel a zárdai kut vize teljesen kifogástalan volt és ma is az.

Közelebbi tájékoztatás végett közöljük még a következőket: Augusztus hó 30. 31. napján — reggel 8 órától, délután 3 órától — lesznek a felvételi-, javító- és magánvizsgálatok, melyekre legkésőbb aug. 28-ig estéig az intézetben előre kell jelentkezni. Szept. hó 1. 2. 3. napján — csak reggel 9—12 óráig — lesznek a beiratások. Az első két napon csak kat. vall. növendékeket veszünk fel, kivéve azon másvallású növendékeket, kik már intézetünkbe jártak.

Minden iskola számára a törvényesen előírt kor és előképzettség megkívántatik, az utóbbi esetleg felvételi vizsgálat által lehet pótolni. A továbbképző tanfolyamba csak igen korlátolt számban veszünk fel a jövő tanévre növendékeket, első sorban volt növendékeinket, miért is a saját érdekükben kérjük, hogy idejekorán jelentkezzenek.

A beiratás alkalmával előre kell fizetni a beiratási díjat, mely alól senkinek sem adatik felmentés. A beiratási díj az elemi iskolában 2 kor., a polgári iskolában 4 kor., a tanítónképző-intézetben 10 kor. Azonfelül a beiratás alkal-

matek, amikkel e csak magukat, izlésüket kompromitáló cselekedetüket kísérték.

Eppen nállam van egy pár belőlük. Ezeket mondva a zsebéből ijesztő nagyságu, nem éppen tiszta bőrtárcát vont elő, amelyből egy halmaz ujságszeletet vett ki.

— Ime, például a Fővárosi Hirlap mit üzen: „Az Isten szerelmére, fiatal ember, nem fél a kárhozattól“. Semmi több. Máskor meg: „Verset a papirkosárba vetetük, az utókor áldani fogja érte emlékünket“. A „Haza“ című zuglapocska is így irt: „Vigyázzon magára uraságod, mert ha még egyszer hozzánk verset mer küldeni, gyilkossági kísérlet címén pert akasztunk a nyakába!“

— Elég már, szakította félbe Kemény költő utitársának panaszait. Elhiszem már, hogy szörnyen bántak el önnel.

— Ugy van, szörnyen, de hozzá kell tennem, igazságtalanul. Én igazán nem értem, hát vakok az emberek! Hát minden szép érzék kiveszett már az em-

berekből. Képzeld uram, képzeld el, mi irt a „Budapesti Harsona“ a kikeleti hóvirágról!

A költő egyik kezével megborzagatta diszes fűreit, másik kezével rácsapott az egyik papírlapra és mélabusban folytatta:

Ezt írja: „Nem tréfál? Vagy azt hiszi, hogy a beküldött quodlibet költemény? Vigye el a piacra, ott jól megveszik, annyi zöldség van benne.“ Megáll az ember esze, hogy ilyet írhatnak. Félkapt a Kakucsfalvi Hírharang nevezetes számát és pathetikusan mondta:

— Hátha ez, nem költői, hát mi az Szivemben oly heves láng éget, Mint mikor bárány félve bégget, Oh, hóvirág ne hagy el engemet, Ha megjön újra a szép kikelet!

Kemény Barnabás elbáritólág tartá maga elé kezét, majd erélyesen kiáltotta:

— Köszönöm, uram, elég volt. Mindent elhiszek, de most megboosát, ha lefekszem egy kissé aludni. Rettegetesen

ki vagyok merülve. A költő azonban nem tágitott, hanem a pathetikusan hangzó egyszerre alászálla így szólt.

— Eddig, uram, Lantos Árpád a félre ismert költő és a Kakucsfalvi Hírharang munkatársa szólt, most mint Havlicsek Benjámín Gutwein és Jeszt papirkertskedő cég utazója fogok szólni. Melegen ajánlom uraságodnak, kiváló finomságu, fehér, kék és más minden színű iv miniszter, levél, pakkoló papírjainkat, tollainkat, tintáinkat, egyszóval mindenféle árut, a mi csak papirkertskedésben kapható, uraságodnak különösen olesón számítom.

Havlicsek Benjámín ajánlatait hatalmas horkolás szakította félbe. Kemény Barnabásnak beszélhetett már, annak lelke már szebb tájékon barangolt. Néha néha ijedten rázkódott meg, talán álomban is a kikeleti hóvirág szerzője üdözte.

László Béla

mával minden növendék tartozik fizetni 2 koronát bizonyítvány, értesítő, könyvtári díj stb. fejében.

Az évi tandíj az elemi iskolában 40 kor., a polgári iskolában 50 kor., a tanítónőképző intézetben 100 kor.

A tandíj mindig előre fizetendő, félévi, három, két vagy egy havi részletekben. Tandíjelengedést csak legalább jeles előmenetelű, valóban szegény növendékeknek adhatunk és pedig ujonnan belépő növendékeknek adhatunk és pedig ujonnan belépő növendékeknek csak az első félévi érdemsorozatot alapján, a melyet intézetünkbe nyernek.

Bentlakó növendék felvétele végett az intézet főnöknőjéhez, tiszt. Mária Margit nővérhez kell fordulni, ki a feltételeket eszközli. (Debrecen, Szt. Anna utca 26. Svetitsintézet.)

Szept. hó 4 én lesz az ünnepélyes Veni Sancte; a rendszeres tanítás pedig szept. hó 5 én — hétfőn — reggel 8 órákor kezdődik.

Az igazgatóság.

Az Abeles féle polgári és elemi leányiskolában a jövő tanévre való beiratkozások f. h. 22-én kezdődnek, délelőtt 9—12, délután 3—5.

Nyári séták.

Mády Elemér dr.

Ismertem ennek a korán elhunyt ifju barátomnak a lelkét és éppen azért bucsuzom el tőle e helyen sirató szavakban. A napokban még nálam járt, álmairól, terveiről beszélt és nemes büszkeséggel nézett jövője felé. Ma már a ravatalon nyugszik. Ifju szívének dobogása megszűnt, tanulni vágyó elméjének ereje elhervadt és mikor tudásának kamataiból élni akart, utjába állott a halál és magával vitte a Nizvána kódébe.

Egy család reménye omlott össze ravatalánál. A csapás annál fájdalmasabb, mert váratlanul jött, mint derült égből a pusztító, gyújtó és emésztő villám. Nem előzte meg hosszú betegség az ifju szív kilobbanását, egy meghülés és ma már temetésére szólnak nagy busan a harangok.

Tele volt ez az ifju eszményekkel, amit nagyra becsültem benne ebben a sivar világban, hol nagyon sok ifjunak léhaság a mindennapi foglalkozása és eszményekben szegény a lelke. Erős egészséges, határozott lélek lakott az egészséges testben. Szerette a komoly dolgokat, de szíve azért üde maradt. Tanult, dolgozott fáradhatatlanul nemcsak azért, hogy kenyere legyen, hanem, mert ebben nemes gyönyört tanált.

Eppen a mai napra vártam őt egy ügyben és abban az órában, midőn vágyott a lelkem vele eszmecserét váltani, olvasom elmúlása szomorú híreit. Nem kötött semmi egyéb a derék ifjuhoz, mint a rokonszav és mégis úgy megdöbbentem halálán, mintha a szívem mellől dőlt volna ki valaki. Szerettem benne a széles olvasottságot, az abból leszűrt biztos tudást, a nemes törekvést, az ambíciót, mely ma nem igen sarkalja az ifju nemzedéket. Ő is vonzódott hoz-

zám, mert ő is megértett. Gyakran felkeresedett és bizalma szívemnek jól esett. Elmondta nem egyszer terveit és rámutatott arra az ösvényre, melyen haladni akart. Okos számításal indult az élet viharos tengerére és a jövő társadalmát sokat vesztett elhunytával. Művelt, jó modern szerény ifjut gyászolok benne és részvétem annál nagyobb, mert fájdalmasan tapasztalom, hogy egymás után omlanak össze azok, akiknek rokon szenvük oly jóleső alakban fordul esélyességem felé.

A jó szülők fájdalomról nem is akarok szólni, mert annak nagyságát, mértékét felfogni nem tudom. Az édes jó anya édes könnyeit felszárítani, a gondos szerető apa vigasztalanságát mérsékelni nem tudom. Sőtét felhőt küldött szívükre az Ur, bánatba temette lelküket, próbára tette hitüket. Vigasztalást tehát nem öntök e sorokba, mert csak az a Mindenható adhat mélységes sebükre gyógyítóírt, aki kifürkészhetetlen elhatározásával nagy megpróbáltatást küldött reájuk.

Te pedig ifju barátom, ki nekem, az öregebbnek annyi sok kedves percet szereztél napról-napra emelkedő tudásoddal, finom, igaz, hozzám nem tudom mi okból vonzó barátságos érzületteddel, vedd e sorokban részvételem elhunyasod felett. Adjon az Ur neked eszentes pihenést és a tőled elvett napokkal toldja meg jó szülőid életét, kik ma elborult szívvel állnak annál a sírnál, mely annyi szép reményt eltakar. Isten veled!

Koncz Akos.

H I R K.

A Szabadság legközelebbi száma hétfőn délben jelen meg.

A budapesti meteorológiai intézet jelentése.

Budapest, augusztus 19.

Változóan felhős enyhe idő várható, inkább csak keleten még esővel.

* **Szent István napja.** Ünnepe van ma a magyarnak. Első királyának emlékét ünnepeli, aki behozta a kereszténységet és akit eme örökké dicsőséges tetteiért később a római katolikus anyaszentegyház a szentek közé avatott föl. Kegyeletes szerepével ülik meg országaszerte ezt az ünnepet, de különösen a fővárosban, ahová Debrecenből is számosan utaztak föl a Szent István napi ünnepre. Tegnap este hosszantartó harangozás hirdette, hogy ünnep estéje van. Ma délelőtt ünnepi istentisztelet lesz a templomban, amelynek sorrendje a következő:

Délelőtt 6 órákor csendes szent mise, tartja Vas Károly 7 órákor misézik Pusztai Zoltán, 8 órákor egyik kegyesrendi tanár a főgimnázium

novendékei részére, 9 órákor ünnepélyes nagy mise, melyet Wolafka Nándor dr. v. püspök, prépost, plébános mond segédlettel, utána ugyanő szent beszédet tart. Háromnegyed 11 órákor szentmise a Svetits zárda és az összes elemi iskolák növendékei részére, melyet Szabó István mond. Fél 12 órákor misézik Pák Emil. Délután 3 órákor litánia, utána szent olvasó:

A gör. kat. egyház is megünnepeli Szent István király emlékét. A gör. kat. kápolnában az istentiszteleteket a vasárnapokon szokás szerint fogják megtartani.

* **Vasárnapi istentisztelet.** Az ev. ref. egyház templomaiban holnap vasárnap délelőtt 9 órákor a következők végzik az istentiszteletet: Nagytemplomban Uray Sándor püspöki segédlelkész. Kistemplomban Sifrany Lajos felsőleányiskolai tanár. Újtemplomban Dicsőffy József lelkész. Városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspökségi titkár. Csapókertben Kovács János népiskolai felügyelő. Homokkertben szintén lesz istentisztelet a rendszeres időben.

A róm. kat. templomban holnap, a Pünkösdi utáni tizenharmadik vasárnapon az istentiszteleteket a következő sorrendben tartják: Délelőtt 6 órákor csendes szent mise, tartja Pák Emil; 7 órákor misézik Szabó István; 8 órákor egyik kegyesrendi tanár a főgimnázium növendékei részére. 9 órákor ünnepélyes nagy mise, melyet Wolafka Nándor dr. v. püspök, prépost-plébános mond segédlettel; utána Pák Emil szent beszédet tart. Háromnegyed 11-kor szent mise a Svetitszárda és az összes elemi iskolák növendékei részére, melyet Molnár K. Dezső h. iskolai igazgató mond. Fél 12-kor misézik Duszka Zoltán. Délután 3 órákor litánia, utána szent olvasó. 5 órákor a Szent József társulatának hónapos ajtosságát végzi Ruzsika Zoltán a-lelkész szent beszéd Körmenet és litániával.

Az ágost. hitv. evang. templomban holnap délelőtt 10 órákor az istentisztelet Materny Lajos főesperes végzi.

* **Rákóczi hamvai.** II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítására — mi t a P. H. jelenti — új terv merült föl. Arról van szó, hogy ne vigyék idegen országokon keresztül magyar-osztrák hajón, hanem hozzák haza a szabad tengeren a szabadság hőseit s vegyék át magyar földön, Fiumében a szent hamvakat. Az Andra-társaság Rákóczi nevű gőzöse volna hivatva a fejedelm földi maradványainak hazaszállítására. Magyar-osztrák hadihajó, német kommandó alatt aligha illenék Rákóczi-szemléhez. Szolgájanak hadihajók di-zkiséretül a tete uhozó Rákóczi-gőzösnek, amelyet a fejedelm lobogójával kell fölkesiteni.

Kóczé hangversenye az „Emke“ kioszk előtt.

Kóczé Antal, az országsejete hírneves budapesti cigányprimás teljes zenekarával együtt, több napra terjedő hangversenyt rendez az Emke kávéház kioszkja előtt. A hangverseny sorozatát napok óta nagy sikerrel folytatja.

* **Esküvő.** Baka Ferenc a Gebauer Károly érekeporosó gyáros acetylen világítási vállalatának derék folszereője ma esküszik örök hűséget Szénégető Margit kisasszonynak.

* **A gazdasági bizottság ülése.** Az ev. ref. egyházi gazdasági bizottság f. hó 23 án délután 3 órakor az egyházi tanácssteremben ülést tart, amelyen a folyó ügyek fognak szónyegre kerülni.

* **A szárazság és munkahiány.** A tartós szárazság, az ennek folytán beállott lakarmányhiány, valamint a nép fő áplálékát tevő vetemények hiánya az ország egyes vidékein elsősorban a kiszáradt és a munkást súlyos helyzettel fenyegeti. A földmivelésügyi miniszter komoly figyelemmel és körültekintéssel igyekszik a bajon segíteni. Rendeletet intézett valamennyi vízrendező, vízhasznosító társulatához, amelyben a várható munkahiány enyhítése érdekében felhívja a társulatokat, hogy a súlyos gazdasági helyzetet hazafias mérlegelésével ez évben és a jövő év tavaszán anyagi eszközeink minél teljesebb felhasználásával végezzenek földmunkálatokat. A miniszter szeptember közepéig jelentést vár, hogy a munkálatok hány munkásnak és mely időre adnak keresetet?

* **Öngyilkos fiatal leány.** A tizenhatéves Torma Juliska a Rakovszky utca 13 szám alatti lakásán öngyilkosságot követett el. Megmérgezte magát. Először a legközelebbi és legmegszokottabb szert: az olcsó zsíros szódát vagy másképpen maró ugot használta. A szódát vízben feloldotta és megitta. Tetét délelőtt követte el. Az irtózatossággal és a belső szervezete egész belső szervezete. Súlyos sérüléseivel szállították a debreceni közpórházba, ahol nyomban megvizsgálta az orvos és gondos kezelés alá vették. Tetének okául életuntágot mondott be, mert édesanyja folyton korholta és — állítólag — bántalmazta is. Erre valószínűleg rá is szolgált Torma Juliska, mert anyja ellenére több ízben beállt bolmi alsóbbrendű kávéházba pincérlánynak. Ez pedig kész veszedelem ilyen fiatal leánynak. Belső sebei miatt alig tud beszélni. De az orvosok remélik, hogy talán megtudják menteni az életnek.

* **A hőség és a fák.** Az ideai nagy hőség ugyancsak próbára tette a fák szívósságát. A legtöbb fa nem bírta ellentánni a hőségnek és korán elhullatta a lombját. A gyümölcsfák lombja hamarosan megsárgult és lehullt, a gyümölcs pedig sovány maradt és megfőrgesedett. A tölgyfát gyakran emlegetik mint az erő szimbólumát, a nap perzselő erejével azonban ez sem bírta megbirkózni. Nagy szívósságról tettek tanúságot az akácok, amelyeknek lombja mostanáig is megőrizte üdeségét és kellemes árnyékot nyújt az eltikkadt embernek.

* **Eljegyzések.** A debreceni m. kir. tanácskönyvi hivatal előtt az elmúlt héten addig a következő négy pár jelentette be eljegyzését: Zsiha Gyula róm. katolikus államvasuti lakatos — Körhössy Julianna ev. ref. Hajdu Andre ev. ref. kerékgyártó segéd — Gombos Róza ev. ref. Hajdu József róm. kat. gazdatiszt — Balogh Róza róm. kat. Lódy György gör. kat. lovász — Kádár Katalin római katolikus.

* **A kis mise, meg a nagy mise.** Kecskemét város apátplébanosnál, a ki az Urnak amilyen buzgó, épp oly fölvilágosodott és jó homoru szolgálja, megjelent a multkoriban egy jómóru parasztagazda özvegye:

— Nagyságos uram — szót — most lesz egy esztendeje, hogy szegény uram meghött. Milyen misét szolgáltatassak neki: nagyot vagy kicsit?

— Hit lelkem, — felelt a főpap — ha kicsit szolgáltat, az magának lesz jó, ha nagyot, az nekem lesz jó: — de neki szegénynek egészen mindegy!...

* **A H. M. vásárhelyi ipari és Mezőgazdasági kiállítás Igazgatósága.** A Hódmezővásárhelyen az augusztus hó 21 iki löverseny alkalmával az Erzsébet-kerti vígadóban katonai és cigányzenekarok közreműködésével táncmulatságot rendez, a mulatság este 9 órakor kezdődik. Belépő díj szénnyelvényekért 2 korona.

* **Halálozások.** Debrecen város halottai az elmúlt napon a következők voltak: Csönka Bálint ev. ref. 65 éves; Schönfeld Ferenc izr. 8 hónapos; özv. Horváth Ferenccé szül. Czeglédy Lujza róm. kat. 73 éves; Garlati Vince róm. kat. 32 éves.

* **Ipartestületi hírek.** Az ipartestületi pinterzakosztály csütörtökön tartotta rendes időszaki ülését a melynek tárgyszorozatában a kihágási ügyeket intézték el.

Legutóbb a következők váltottak ipart: Szöllösi József eszmadia Kerékes József kovács, Kiss András borbély, — Lichtmann Hermann férfi szabó.

A következők pedig beszűntették: Muncer Antal eszmadia, Barti Mihály nyerges és fényező, Némethi Gábor mésszáros, Engel Gyula cipész, Andressz Kálmán fodrász, Fűkei Kálmán ékszerész.

* **Komlóssy Emma jutalomjátéka.** A Bika Mulató állandó gárdájának egyik legrokonszenvesebb tagja, a szép és kedves Komlóssy Emma hétfőn este tartja jutalomjátékát. A fiatal hölgyet úgy is mint sikkes kupli ékesesőt, úgyis mint ügyes színésznőt a vigjátékokban az egész évad alatt elhalmozta a közönség a rokonszenven minden jelével. Kétségtelen, hogy jutalomjátékára, amely érdekes és változatos műsorszámokat fog tartalmazni, zsúfolásig megtelik a Bika-Mulató nézőtere.

* **Talált zálogjegy.** Egy zálogjegyet találtak a napokban. Jogos tulajdonosa a bűnügyi osztálynál átveheti.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon ismerősök és jó barátok, kik felajánlással férjem elhunyt alkalmával bánatunkban résztvevő szívvel osztottak s így fájdalomukat enyhítették, fogadják hálás köszönetemet. Debrecen, 1904. aug. 19. A gyászoló család nevében özv. Komlóssy Mihályné.

* **Díjtekvés.** A kereskedő ifjak társulata ma kezdi meg az ideai második nagy szabású díjtekvészt mely alkalomra a társulati tagok meghívottnak, vendégek is szívesen látottnak. — Hideg ételek és italokról gondoskodva van Készítette délelőtt 10 órakor.

x **Mind a két ünnepnapon nyitva van egész napon át Letzter József fényképészeti és festészeti műterme Piac utca 44.**

x **A piac legélénkebb helyén egy üzlethelyiség kiadó.** Cim a kiadóhivatalban.

Ma este az Arany Bika Lávéházban Rácz Károly zenekara játszik.

Igenalkalmas utazásoknál.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyi hatóság által megvizsgáltva.
Bizonyítvány kelt Bécsben 1887. jul 30-án.

Kalodont

nélkülözhetetlen
fogtisztító szer.

Előrangú higiénikusok elismarik, hogy egészségünk fentartásánál nem nélkülözhető fogtisztító és a szájreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hírhathaték el az által. Ennél sikeresebbnek bizonyult a „Kalodont” mely az antiszeptikus hatással fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesíti.

S Z I N H Á Z.

(—) **Japánról,** a felkelő nap országáról közlök igen érdekes levelet 3 eredeti felvétellel a Színház és Élet ma legújabb száma. A kéj nyári színház próbáiról közlök érdekes felvételeket. Csikokei a drágulásról, Császka érekről, akiknek aláírását, Bubicus püspökről, a kinek képét közli. Szadairól és egyéb aktualitásról szólnak. A színházi hét eseményei krónika, Jegyzetek és Alphonse Bertillon regénygyógyegészítik ki a tartalomdu érdekes füzetet, a mely 24 fillérről minden újszélárusitónál kapható.

T A V I R A T O K

A japán-orosz háború.

Csifu, aug. 16. Port-Arturból az elmúlt éjjel elmenekült emberek jelentik, hogy a legújabb napokban nagy harcok voltak Portartur előtt. A japánok állítólag 20,000 embert veszítettek. A főhadás az oroszok balszárnya ellen irányult. A japánok megszerítették az általuk a Liaotesan magaslatokon és Palviesingon bevett erődöket, valamint két belső erődöt.

Csifu, aug. 19. Két japán torpedónaszádmorból ma reggel befutott az itteni kikötőbe. Jövetelök célja ismeretlen.

Tokio, aug. 19. Az Otvasui nevű orosz torpedónaszád egy tengeralati japán aknára jutott tegnap este a Siastesán hogy mellett és fölrobbanva elsüllyedt.

Róma, aug. 19. Az orosz főhadvezér Kuropatkin hadseregét legközelebb Mukden felé összehívja és egyesíti.

Az angol király fogad.

Marienbad, aug. 19. VII. Edvárd angol király ma fogadta az itt időző magyar tiszteket. Kitűntető kegyességgel és hosszabb ideig beszélgetett velük.

A volt orosz trónörökös nőstül.

London, aug. 19. Alexandrovics Mihály nagyherceg a cár öccse, aki eddig mint Oroszország trónörökös szerepelt, eljegyzi Xénia hercegnőt a montenegrói fejedelem leányát.

Egy képviselő nyílt levele.

Temesvár, aug. 19. Steiner Ferenc kisbecskereki országgyűlési képviselő amerikai elutazása előtt nyílt levelet intézet választóihoz, melyben a kormány-pártból való kilépését indokolja. Eszerint ő, akinek egész élete a nemzeti irány-
nak és a magyar államiság érvényesíté-
sének volt szentelve, mért lépett ki a
kormánypartból, mert az új kormány
elvetette a nemzeti aspirációkat.

Plehve gyilkosa.

Pétevár, aug. 19. Plehve minisz-
ter gyilkosának személy azonságát végre
megállapították. Kiderült, hogy Szoz-
noffnak hívják és régi orosz nemesi
családból származik.

Chimai hercegnő esküvője.

London, aug. 19. A Rigó Janesival
folytatott szerelmi viszony miatt világ-
hírré vergődött Chimay hercegnő ma
esküdött örök hűséget újabb szerelmes-
sének, Ricardo Vilmos olasz vasúti hiva-
talnoknak. (Vajon meddig tart ez az
örök hűség?)

Fiatal rablógyilkos,

Wilhelmzburg aug. 19. A közelben
egy erkölcsileg teljesen elvetemült ifjut
tartóztattak le. A tizenbétéves Grader
István nevű kosárfonót, aki rövid idő alatt
négy rablógyilkosságot követett el a kö-
zeli községekben.

Öngyilkos hivatalnok.

Rózsahegy, aug. 19. Zomtori An-
tal szán tiszti hirtelen elmezavarában
agyonlőtte magát.

Gyilkos villám:

Tapolca, aug. 19. Ma reggel dél fe-
lől nagy zivatar húzódtott Tapolca felé. A
villám beütött Bolla Gábor istállójába, hol
egy lovat és három tehenet anyonsújtott.

Nagy tüzek.

Békéscsaba, aug. 19. Az ide közel-
eső Marcifalva pusztán, amely Zsilinszky
Mihály államtitkár tulajdona. ezerkétszáz
asztap gabona a cséplőgéppel együtt le-
égett. A kár meghaladja az ötvézezer ko-
ronát.

Füzesgyarmat, aug. 19. A város mel-
letti Pazmauret, mintegy husz holdnyi
magyságu terület, reggel óta lángokban áll.

**SZTRAKA-féle
tannin csokoládé**

külön hatá-
sú kis
gyermekek és fel-
nőttek hasmenése
ellen. Egy drb.
ára 40 fillér.
Kapható minden
gyógyszertárban.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél,
Debrecen, Kistemplombazár.

Az iskola idény kezdetével
ajánlják kitűnő minőségű
fiú és leány fehérneműket

harisnya, kötények, matracok,
paplanok stb. stb. nagy raktárát.
Intézetbeli növendékek-
nek előírás szerint.

Előírt árak!

Bortermelők figyelmébe!

Tisztelettel tudatom, hogy Deák Re-
nec-utcaán főnálló gépműhelyemben
ujtalálmányu és szabadalmazott
vasszerkezetű és felülnyomásu

borsajtók és szőlőzuzókat

készítek, mely bármelyik külföldi gyárt-
mányt is felülmulja.

A borsajtó fatányérral van ellátva,
mustlé a vasrészekkel nem érintkezik, a
törköly egy darabban kivehető.

Raktáromban minden nagyságban
a legnagyobb választékban de olcsó árak-
ban kapható.

Szíves pártfogást kérek, tisztelettel

Preizler Mór

műlakatos és gépjavító műhelye

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára,

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

BORSOS KATA cégnél, DEBRECEN.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy !!
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és !!
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

CHOCOLAT KÖHLER

világhírű finom gyártmány

Egyedüli eláruló nagyban Magyarországon

BRÁZAY KÁLMÁN

BUDAPEST VIII. József körút 37-39

Legrégibb és legnagyobb buter-
raktár **DEBRECENBEN.**

BUTOROK

Legnagyobb választékban, jutányos árban,
széles és legszolidabb kivitelben csakis

Killer Ede

Butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál

DEBRECEN,

főpiac, a főtőzsdével szemben
kaphatók, hol úgy a legyszeré-
nyebb mint a legdiszesebb meny-
asszonyi kelengyék, szobaberen-
dezések és díszítések kifogástal-
anul eszközöltetnek.

Hajdusági
Bajuszpedró.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdu-
sági bajuszpedró használá-
lata által, mely legjobb
az összes bajuszpedró
készítmények között. A
bajuszt nem törli, nem
tépí, mindig szép állás-
ban tartja és soha nem
keményedik meg.

Egy doboz 50 fill.

Kapható:

Dr. Rotzschel V. Emil
utóda

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerész

DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám.
Valamint Tóth Béla gyógyszeráránban

— Abeles-féle állami felügye-
let alatt álló középiskolai fiu-
internátus —

Debrecenben.

Ezen intézetbe felvétetnek
mindazon növendékek, kik Deb-
recen bármely középiskoláját
(gymnásium, reál, kereskedelmi,
polgári) látogatják. Az intézet-
ben teljes ellátás, szakképzett
tanárok felügyelete alatt tanul-
mányaikban szigorú ellenőrzést
és nevelést nyernek. Modern
berendezésű háló-, étkező- és
tanuló termek. Egészséges táp-
lálkozás. Mersékelt díjak. —

Prospektussal szolgál

Az igazgatóság.
Hatvan-a. 23.

10879—1904.

Árlejtési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város által a városi szegény-
ház tervszerű kibővítésénél teljesítendő építési munkák
biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az előállítandó munkák a következő összegekkel
vannak előirányozva:

1. Föld, kőműves, elhelyező és átalakítási munkák	19871 K. 39 f.
2. Ács munkák	8742 K. 90 f.
3. Bádogos munkák	1258 K. 40 f.
4. Asztalos, lakatos, üveges és mázoló munkák	2418 K. — f.
összesen:	32290 K. 69. f.

azaz Harminckétezerkettőszázkilencven korona 69 fillér.

Ajánlatok tehetők az egyes munkanemekre, vagy
az összes munkákra együttesen.

A versenytárgyaláson részt vehet minden szabály-
szerű képesítéssel bíró iparos, vagy vállalkozó.

Minden ajánlattevő köteles a pályázat tárgyát ké-
pező munka előirányzati összegeinek megfelelő 5% bá-
natpénzt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban
a városi házipénztárnál 1904. évi augusztus 30. napjának
d. u. 5 órájáig letenni és az arról szóló letéti jegyet
ajánlatához csatolni.

Az ajánlatba hozandó engedmény számmal és betű-
vel olvashatóan tisztán kiírandó és ajánlattevő tartozik
ajánlatában kijelenteni, hogy a terveket, költségvetést
vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri és
azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

A kellően felszerelt írásbeli zárt ajánlatok 1904. évi
augusztus hó 31. napjának d. e. 10 órájáig a polgármes-
teri hivatalnál nyújtandók be.

A beérkező ajánlatok ugyanazon d. e. 11
órákor a városház nagy tanácstermében nyilvánosan
bontatnak fel.

Elkészve beadott, kellően fel nem szerelt távirati
és utóajánlatok avagy kétséget támasztó kifejezéseket
tartalmazó ajánlatok figyelmében nem vehetők

A városi tanács fenntartja magának azon jogot,
hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választ-
hasson, vagy azok mellőzésével a munkák biztosítására
más úton intézkedhessék.

Minden ajánlattevő ajánlatának felbontástól számi-
tandó 30 nap időtartam leteltéig kötelezettségben
marad.

A tervek, költségelőirányzat, vállalati feltételek a
városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megte-
kinthetők, hol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Debrecen, 1904. augusztus hó. 16

A városi tanács.

Az „Alföldi Takarékpénztár”
 hitelrészcsoportja
 a nyílt számlakövele-
 lések leszámítását
 megkezdi.

Bármely felvilágosítással szive-
 sen szolgál az intézet
 ügyvezetője.

Szakkerü munka mégis
 a legolcsóbb Villammű
 berendezések kizárólag

FÖLDVÁRI L.
 debreceni első electro-
 mechanikus és szit a
 legtartósabban.

Kossuth-utca 1. sz.
 az udvarban. Uj berendezé-
 sknél másfél évi. javítá-
 soknál fél évi díjtalan

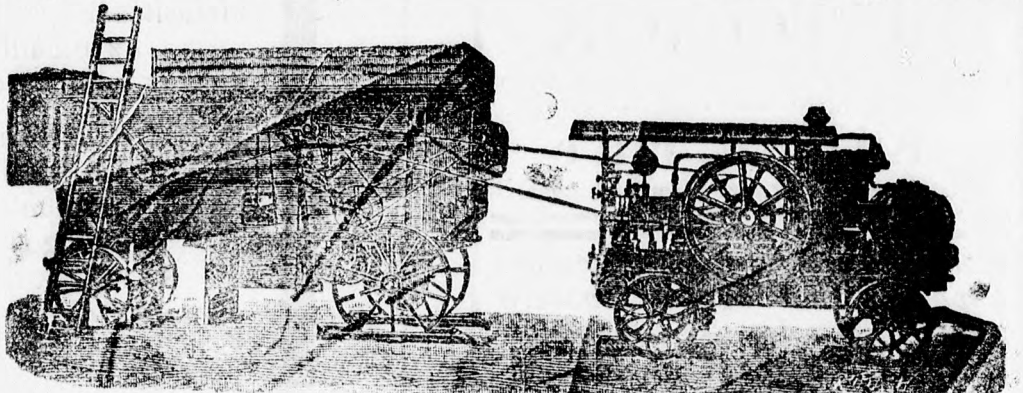
Telefon rendben tartás, villamos mű-
 186. szerek, telefonok, villamos
 házi- és ipari gépek felszerelése és
 villamos zseblámpák raktára. villanyos
 házi- és ipari gépek és telefonok jókari antar-
 tását évi három koronától feljebb
 vállalom.

„M A Y E R” gépgyár

vas és fémöntőde részvénytársaság **SZOMBATHELY,**
 Raktár: **Budapest, V. Lipót-körút 13.**

Készlet mindennemű
 Gazdasági gépeket, kettős Benzín- és szivó-gézmotorokat 1-50
 szerkesztésű 10erőig.
Benzín-motoros cséplőkészletek
 Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva

Malomépítész
Különlegesség
Osborne D. M.-féle

Uj berendezések minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes
 munka minden berendezések.
 Legolcsóbb szerkesztésű OSVARTOS és szabad. kir. viznyomók, víz-
 szajtok.
 világhírű amerikai arató és kaszál gépek magyarországi
 kizárólagos képviselője.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivantra ingyen és bérmentve,
 külön költségvetést ingyen

LEOPOLD GYULA KÖSZVÉNY ÉS CSÜZ ELLEN LEGSIKERESSEBB
 a KRIEGER-féle

REPARATOR
 1 óveg 2 korona, kis óveg 1 kor.
 Főraktár: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.**

KIVÁLÓ SZERENŐBÉ: ELŐZÉKENYBÉRI: SZERENŐSE-NAPTÁR INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA
 BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 60.
 a magy. hit. szab. osztályosajáték felárultató helye.
 10,000 aranyegyet, 65,000 nyar. — Nyeremények összige 14,489,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete
 BUDAPEST, V. GÉZA-UTCA 2.
 200 koronától kezdve ad törlesztéses előleg-
 levél-hitelekkel, melyek után

Ujra kifizetés:	2% lemondás:
60 óveg a 100 óv. 1.40%	60 óveg a 100 óv. 1.40%
40 1.30%	40 1.30%
20 1.20%	20 1.20%
10 1.10%	10 1.10%

Részletlő járattól a törlesztésel együtt.
 Bővebb felvilágosítást az intézet
 díjmentesen ad.

HÓTEL PÁRIS SZÁJLODA
 Szállás: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI. VÁCZI-KÖRÚT 25. SZ.
 100 szoba 2-20 k-ál feljebb felszereléssel és villany-
 világítással együtt. Fürdő, elegáns kávéház, étterem és
 szórakozás a házban. Villamos vasúti megállóhely az
 Orsz. pályaudvar és hajók felé.

Vidékiek kedvenc szállásadó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
 vendéglős előrangú étterem
 Budapest, VI. Andrásy-út 39.
 Kétféle magyar konyha, valódi szőlő borok és
 a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerő.

REMINGTON
 IRÓGÉP
 UJ MODELLJE
 megjelent!
 PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKIÉTA
 BUDAPEST
 ANDRÁSSY-ÚT 12.

Ön nagyon idősnék látszik!
 Fesse haját a **CZERNY-VAL**
Tanningene
 HAJFESTŐ-SZERREL

VÉRGYÓGYÍTÁS
 A legkimerőbb gyógyászati eszközök, arany, gromor-
 lóg- és hóról, szőlőszőlő, emezavar, stb. ellen.
 Megalapította és egyedül képviselője:
D. KOVÁCS J. fővárosi orvos
 BUDAPEST, V. VÁCZI-KÖRÚT 14. SZ. L. EM.

OSERS és BAUER
 MOTORGYÁR
 BUDAPEST V. Lipót-körút 7.
 Bécs
 Dresdnerstrasse 79-80.

Benzín- és petrolin-
 motorok
 Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
 Eszenci berendezések munkájában. — Elsőrendű gyártmány. — Kiszárazási feltételek.

UGORKATEJ
 Az egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
 a Balassa-féle valódi angol
 mely azonnal eltávolít minden szepit, májfoltot, pattanást, mit-
 tacsot stb. és az arcnak üdöséget, fiatalosát kölcsönöz.
 Hőlyköket nélkülözhetetlen!
 Ez óveg ára 2.- K. borzát szorok-szappan 1.- K. pedár 1.- K.
 Postai szállásdíj naponta.
 Főraktára: **Budapest — Erzsébetfalva.**
 Kiosztója: **Balassa Kornél**

Vásároljon
 kívüli ország árkt!
 Előrangú angol és francia
 női ruhák-keime-különlégek-
LEON és OLÁH
 Budapest, IV. Kossuth Lajos utca 4.
 Mindegyik az ország minden részébe
 ingyen és bérmentve
 küldünk